

KURJER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 2 Stycznia v. s. 1829 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 25 grudnia.
(z Gazety Sanktpetersburskiej).

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ NAYWYŻEY Rozkazać raczył: z okoliczności nadchodzących świąt, uczynić odmianę w żałobie, na osnowie następującej: w wigilią terażniejszego grudnia 24 i w pierwszych dniach Narodzenia Chrystusowego, to jest: grudnia 25, 26, 27 i 28 mają być Damy w białych sukniach, a Kawalerowie bez żałoby, ostatnich zaś trzech dni świąt Narodzenia Chrystusowego, to jest: 29, 30 i 31 terażniejszego grudnia, mają być, tak Damy, jak i Kawalerowie w żałobie pokojowej, rozumie się Damy w sukniach czarnych jedwabnych z czarnemi wstęgami, a Kawalerowie także w czarnych zwyczajnych sukniach, w czarnych jedwabnych ponczochach; potem w święto następujące Nowego-Roku przyszłego stycznia 1go dnia, w wigilią 5go, w święto Zjawienia się Pańskiego dnia 6go i w uroczyste święto narodzin JEY CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEY KSIĘŻNY ANNY PAWEŁOWNY dnia 7 stycznia, mają być Damy w sukniach białych, a Kawalerowie bez żałoby.

CESARZ JEGOMOŚĆ przez NAYWYŻSZE dyplomata pod dniem 6 grudnia r. z. raczył nayta kawiey mianować kawalerami orderu s. *Anny* iszey klasy: rzeczywistego radcę stanu Hrabie *Wielhorskiego*, znajdujacego się przy dworze J. C. M. w obowiązkach koniuszego; rzeczywistego radcę stanu, *Kartaszewskiego*, dyrektora departamentu spraw duchownych wyznań cudzoziemskich; Xięcia *Gagaryna*, mistrza obrzędów dworu J. C. M.; i Hrabiego *Gurjewa*, rzeczywistego radcę stanu, posta nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego przy dworze Króla Jegomości Niderlandzkiego.
(R. I.)

(z Pszczoły Północney.)

Zgromadzenie kupców sanktpetersburskich, zawsze odznaczające się nieograniczonem poświęceniem się dla Tronu i miłością ku oyczyźnie, pragnąc okazać wdzięczność swoją i poważenie dla walecznych wojowników CESARSKIEY Gwardyi, którzy działali w sławney wojnie z Persami, a teraz powrócili do stolicy, umyśliło wydać obiad dla całego połączonego półku Gwardyi: dla żołnierzy d. 18 grudnia, dla PP. Jeneratów i oficerów d. 19 grudnia. Dla żołnierzy nakryte były stoły w gmachu ćwiczeń wojskowych, naprzeciw pałacu zimowego, na 1600 osób. Przyjęcie było nayokazalsze i Dowodzący Korpusem Gwardyi JEY CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ PAWEŁOWICZ udarował odwiedzeniem swém tą uczę wojskową. Oprócz PP. Jeneratów i Oficerów, którzy także byli jey widzami, w gmachu ćwiczeń znaydowało się mnóstwo urzędników cywilnych i kupców. Ku końcowi obiadu, Głowa miasta St. Petersburga, Radca kollegialny, N. I. *Kusow* wznosił toasty następujące: 1) Zdrowie NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI i całego NAYJAŚNIEJSZEGO DOMU CESARSKIEGO! 2) Zdrowie Dowódcy Korpusu Gwardyi JEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA WIELKIEGO XIAŻĘCIA KONSTANTEGO PAWEŁOWICZA i Dowodzącego

nim JEY WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIAŻĘCIA MICHAŁA PAWEŁOWICZA! 3) Hrabiego *Paskiewicza Erywańskiego*, który prowadził waleczny łączony półk Gwardyi do zwycięstw, sławy i miłości Monarszey; oraz zdrowie wszystkich wojowników Gwardyi, którzy dokazywali w Persyi, i towarzyszów ich pod Warną! — Grzmieć, długo rozchodzące się *ura*, napełniało i powtarzało się po sklepieniach gmachu, podczas wzniesienia toastu zdrowia CESARZA JEGOMOŚCI i NAYJAŚNIEJSZYCH OSÓB DOMU CESARSKIEGO. Obiad dla PP. Jeneratów i oficerów, 19 grudnia, dany był w piękney sali Rady Miasta, przyozdobioney wizerunkami wszystkich MONARCHÓW i wielu MONARCHIŃ z naydroższego dla Rossyi Panującego Domu ROMANOWYCH, od Cara MICHAŁA FEODOROWICZA, do szczęśliwie teraz Panującego CESARZA JEGOMOŚCI, oraz popiersiami znamienitych wodzów cesarów KATARZYNY i ALEXANDRA. JEY CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ PAWEŁOWICZ, Dowodzący Korpusem Gwardyi, raczył znaydować się na tym obiedzie, na który zaproszeni byli, oprócz PP. Oficerów połączonego półku Gwardyi, dowodzący Jeneratowie w Korpusie Gwardyi i kilku ze znaczniejszych urzędników cywilnych klas pierwszych. Od zgromadzenia kupców znaydowali się Deputowani. Uczta była wespaniała. Podczas stołu P. Głowa mieski wznosił w imieniu gospodarzy toasty następujące: 1) Zdrowie NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI, JEY WYSOKOŚCI NASTĘPCY TRONU i całego NAYJAŚNIEJSZEGO DOMU CESARSKIEGO! 2) Zdrowie ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI: CESARZEWICZA WIELKIEGO XIAŻĘCIA PAWEŁOWICZA, Dowódcy Korpusu Gwardyi, i Dowodzącego nim WIELKIEGO XIAŻĘCIA MICHAŁA KONSTANTEGO PAWEŁOWICZA! 3) Zdrowie CESARSKIEY Gwardyi Rossyyskiej i całego Rycerstwa Rossyyskiego, którzy się okryli sławą nieśmiertelną w walce za MONARCHY i Oyczyznę! 4) Zdrowie znamienitych wodzów do zwycięstw, wiekopomych dla Petropola Marszałka polnego Hrabi *Wittgensteina*, Hrabi *Paskiewicza-Erywańskiego*, oraz wszystkich walecznych ich spóltowarzyszów, Jeneratów i Oficerów! 5) Pamięci nieśmiertelnych czynów przy zdobyciu *Erywanu*, *Tabrisu*, *Braitowa*, *Anapy*, *Karsu*, *Achatychu*, i *Warny!*” Przy końcu obiadu, JEY WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ PAWEŁOWICZ raczył wnieść toast: „zdrowie Zgromadzenia Kupców Sankt-Petersburskiego.” Toast ten powtórzony był przez wszystkich gości.

(z Ruskiego Inwalida).

WIADOMOŚĆ OD WOJSKA DZIAŁAJĄCEGO,
do d. 12 grudnia.

Ogólny rzut oka na działania wojenne do d. 12 grudnia zawiera w sobie szczegóły następujące: Po wiadomych już przyczynach, które skłoniły do wstecznego poruszenia wojska nasze spod Sylistryi, dokonano się ono z zupełnym skutkiem i bez najmniejszey ze strony naszej straty. Nie tylko wszystkie działa burzące, ale i obłogi i inne przynależności, stanęły na miejscu swego przeznaczenia, bez żadney przeszkody. Wszystkie działania nieprzyjaciela, w tym razie, ograniczały się kilką wystrzałami z twierdzy, i nie śmiał on prze

szkadzać naszemu poruszeniu silniejszymi krokami. Woyska nasze teraz spokojnie się rozłożyły na zimowe leże z obu stron Dunaju; gdzie też zajmują się potrzebnymi przygotowaniem do następnej kampanii.

Tymczasem przedmiot, który zwracał na się szczególniejszą uwagę, zawiera się w ufortyfikowaniu tych punktów, które potrzeba było przywieść do stanu obronnego, dla wstrzymania napadów nieprzyjacielskich i zupełnego zabezpieczenia leż zimowych. Wszystkie, uczynione w tym celu postanowienia, już po większej części przywiedzione są do skutku, a fortyfikacye Warny i innych punktów ważniejszych całkiem ukończone, ku naydzielniejszej i pewnej w każdym przypadku obronie.

Nieprzyjaciel, w Bulgaryi, do d. 8 listopada nie przedsiębrał działań, i nic, prócz mało znaczących utarczek między podjazdami, nie zaszło, ale w tym dniu, oddział z woyska Wielkiego Wezyra, w liczbie 6 tysięcy ludzi piechoty i jazdy, ukazał się przed naszymi przodowymi pocztami blisko Prawodów. Nieprzyjaciel, zatrzymawszy się tam do d. 12 i widząc zupełną gotowość załogi do jego spotkania, nie odważył się przedsięwziąć stanowczego napadu, tegoż dnia cofnął się drogami ku Aydos i Szumli, i czynnie był ścigany przez woyska nasze w przestrzeni wiorst 10; przy czem odbito u niego do 500 sztuk bydła rogatego. Odtąd podjazdy i rozpoznawania, często dla dotarcia wysyłane, nigdzie nieprzyjaciela w bliskości stanowiska woysk naszych nie odkryły.

Nad Dunajem także, cząstkowe przedsięwzięcia Turków, wszędzie były odparte skutecznie i z znaczną dla niego stratą. D. 14 listopada część załogi Żurży, w liczbie 3 tysięcy ludzi piechoty i 500 jazdy z 8 działami, atakowała prawe skrzydło oddziału, obserwującego tę twierdzę; ale spieszenie nadeszło do oddziału dwa półki kozackie pod wodzą Jenerał-majora Żyrowa, wstrzymały ją, odparły i zagniły do schronienia się w twierdzy. W kilka dni, załoga Żurży, wznowiła swoje kuszanie się, przeciw prawemu skrzydłu tego oddziału, i także była odparta, bez najmniejszej ze strony naszej straty. Ścigając nieprzyjaciela artyllerya konna, skutecznym działaniem swoim, zrzuciła mu, w tym razie, znaczną szkodę.

D. 20 listopada, oddział pandurów tureckich, ochraniający fortyfikacyą Warczerobską, starł się z naszymi przodowymi pocztami, blisko wioski Żydostiec. Nieprzyjaciel, w tém zdarzeniu, został pobity i przepędzony ze znaczną stratą.

Flotylla Dunajska, obserwując twierdzę Sylistryą, razem też zabezpiecza przeprawę naszą pod Hirsowem; gdzie urządzono dostateczną liczbę promów, i zgromadzone są inne do przewożenia się sposoby.

Odessa dnia 12 grudnia.

(z Ruskiego Inwalida.)

Wczora przybyło do portu Odeskiego kilka transportów, które były z Warny. Niektóre z nich zostawały na morzu 2 dni, inne 3. Według opowiadania kapitanów, kierujących temi okrętami, śnieg, który pokrywał okolice Warny, zniknął zupełnie. Naypiękniejszy czas sprzyja do komunikacyi twierdzy z linią, zajmowaną przez nasze woyska.

— Od d. 1go bieżącego miesiąca trwa u nas cale przyjemna pogoda. Zawczora termometr w cieple skazywał 5 stopni ciepła. Ubolewamy, że błoto z roztopniałego śniegu nie pozwala w zupełności używać pięknego powietrza.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 5 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Rada administracyjna Królestwa postanowieniem z dnia 9 z. m. mianowała Członkami Rady Ogólnej Dozorczy Szpitali przy Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi: Fryderyka Hrabie Skarbka, Professora Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu, Członka wielu Towarzystw uczonych, tudzież Alexandra Kożuchow-

skiego, Referendarza Stanu Nadzwyczajnego, Kommissarza Wydziałowego w Kommissyi Województwa Mazowieckiego.

ANGLIA.

Londyn dnia 19 grudnia.

(Journal de St. Petersburg.)

— Śmierć Króla Madagaskaru, może mieć ważne skutki: gdyż był wypełnił z największą ścisłością traktat r. 1820 z Anglią, względem zniesienia handlu murzynami; a można się spodziewać, iż co innego nastąpi teraz po jego śmierci.

— Otrzymaliśmy bezpośrednio listy z Buenos-Ayres pod d. 8 października, przywiezione przez okręt *Nookey*, który, postradawszy kapitała, dwóch sterników i matkę, bardzo skołatany, do *Cork* został przyholowany okrętem królewskim *Pike*. Gazeta *British-Packet*, pod d. 27 września, donosi: „Eskadra brazylijska, z 18 żagli złożona, stoi na kotwicy w naszej przystani zewnętrznej.” Numer teyże gazety pod d. 4 października, donosi o ratyfikacyi traktatu pokoju, na mocy konwencyi w *Sta Fé*, d. 26 września.

— Uwiadomienie ogłoszone d. 12 w dzienniku *Globe*: „jakoby umyślny postaniec przywiózł do stolicy nowinę, iż rząd francuzki zakazał wywozu zboża” potrzebuje jakiegoś wytłumaczenia, aby było zrozumiałem, i określenia, aby było poprawnym. Ustawy francuzkie względem zboża, w wielu ważnych punktach różnią się od naszych, osobliwie w zakazie wywozów, pewnych cen, i w sposobie naznaczania kontrybuocy, miarkujących przywozem i wywozem. Królestwo dzieli się na osobne okręgi, z których każdy ma swoje kontrybuocy, dla uregulowania własnego handlu, a z tych wszystkich kontrybuocy, żadna nie jest ustanowioną, jak w Anglii, dla całego Królestwa. Tak na przykład zdarzyć się może, iż przywóz będzie bardzo czynny w *Rouen*, gdy tymczasem zakazany w *Bordeaux*; a z drugiej strony, zboże wolny mieć może wywóz z Marsylii, gdy w Paryżu, ceny jego, zwiastują małe zapasy i ściągają zakaz wszelkiego niem handlu z krajami zagranicznymi. W niektórych okręgach Francyi, wedle prawa zbożowego, ceny, których wyszczególnienie robiono przy końcu każdego miesiąca w *Monitorze*, zdają się niemal dochodzić kresu, na którym wywóz bywa zabroniony; lecz w innych okręgach dalekie są jeszcze od tego punktu. Stolica, jakby wnosić należało, naypierwiej uczuła skutki tego podskoczenia cen zbyt wysokiego, a potrzeba zapewnienia dostatecznych zapasów na konsumpcyą mieszkańców (punkt zawsze ważny w oczach rządu francuzkiego) ściągnęła bezposrednie postanowienie, zakazujące wywozu. Ten jest nayrzeczywistszy stan faktów, o których mówi nasz spóttowarzysz *Globe*, a nie zakaz powszechny wywozów po całym królestwie.

— Dnia 20 —

(z Gazety Warszawskiej.)

Wychodząca dotąd z *Plymouth* Gazeta Portugalska *O Portuguez Emigrado* zawiera artykuł, według którego rozkaz zupełnego oddalenia się wychodców portugalskich z Anglii, pochodził od samey młodey Królowey *Donny Maryi*. „Na głos jej (pisze rzeczona gazeta) sposobi się 5000 Portugalczyków do opuszczenia Albionu.” Wszyscy dowódcy półków podali tej Królowey przełożenie, w którym zaręczają jej ślepe posłuszeństwo, i zapewniają poświęcić się dla przywrócenia jej na tron. Zasluguje na uwagę, iż rozkazy rządu angielskiego względem Portugalczyków zostały ogłoszone w tymże samym czasie w *Plymouth*, co w *Gazecie Dworskiej* w *Lizbonie*. „Wychodcy portugalscy (pisze nakoniec Gazeta Portugalska w *Plymouth*) stawiają się wkrótce przed nieśmiertelnym *Don Pedro*, i z woyskiem jego wrócą do oyczyny, trzymając w ręku, nie gałązkę oliwną, lecz miecz zemsty.”

Jedna z wieczornych gazet tutejszych umieściła co następuje: „Odebrany ostatnią pocztą list z *Rio-Janeiro* od pewnego portugalczyka, należą

cego do orszaku *Don Pedra*, obeymuje ciekawe szczegóły. Piszący, doniosłszy o przybyciu Lorda *Strangford* i nieukontentowaniu *Don Pedra* z pierwszych jego oświadczeń, dodaje, iż Cesarz publicznie powtórzył Dworowi swemu okoliczności, które bezwarunkowemu zrzeczeniu się przezeń tronu na rzecz córki swojej towarzyszyły. Oświadczył, iż wczwany najpierw od Austrii i Anglii, aby *Don Miguela* mianował Rejentem Portugalii, okazał wstręt z powodu charakteru brata swego. Otrzymałszy atoli ze strony Austrii oświadczenie, iż ta mniema, że mogłaby ręczyć za postępowanie *Don Miguela*, skłonił się do życzeń swoich sprzymierzeńców, i wydał stosowne postanowienie, którego teraz szerzej żatuje. Przy odejściu listu, nic jeszcze pewnego nie wiadano o propozycjach uczynionych przez Lorda *Strangford*; lecz mówiono u Dworu, iż wzbudzają wielkie nieukontentowanie Cesarza; twierdzono bowiem, iż proponował zgodę między obu braćmi w tym sposobie, aby *Don Miguel* zrzekł się tytułu i władzy Króla, objął znowu Rejencyą i zaślubił swoją synownicę, a *Don Pedro*, aby zaraz potem ogłosił akt zrzeczenia się, w którymby tron Portugalski oddał wspólnie *Don Miguelowi* i *Donnie Maryi*. Wyraża nakoniec piszący, iż wnosząc z tonu Gazet Brytyjskich względem sposobu myślenia *Don Pedra*, co godzina spodziewać się należy wypowiadania wojny *Don Miguelowi*. Zbierają w *Rio-Janeiro* składkę na wsparcie wychodców portugalskich, którzy nie zostają w służbie lądowej lub morskiej, i dla tego nie mają pewnego sposobu utrzymania się. Na czele zapisujących się do dania składki jest sam Cesarz *Don Pedro*.

Co tydzień raz odchodzić będzie statek parowy z *Ankony* do *Korfu*; tym sposobem ułatwi się związek między Anglią i *Korfu*, gdyż listy z *Londynu* przybyć mogą w 10 dni do *Korfu*. Słychać oraz o żegludze statku parowego między *Londynem* i *Gibraltarem*, tudzież między *Korfu* i *Malta*.

Odebrany tu list z *Vera-Cruz* pod d. 4 października wyraża: „Przednia straż wojska rządowego przybyła dnia 28 września do okolic *Peroti*. Jenerał *Santa Anna* uderzył na nią z licznym korpusem, lecz został odpartym. Dnia 30 września przybył Jenerał *Rincon*, dowódca wojska rządowego, z całą swoją dywizją, i wezwał Jenerała *Santa Anna*, aby się poddał, czego tenże odmówił. Przystąpił się więc do bombardowania. Uderzono także na powstańców w *Puerto*. Rząd używa ciągle najsłabszych środków, i odbiera zapewnienia o dobrym sposobie myślenia mieszkańców wszystkich prowincyj.”

NIEMCY.

Od brzegów *Menu* 21 grudnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

D. 3 b. m. miał Radca medyczny i Professor, Dr. *Ringseis*, w sali uniwersyteckiej w *Monachium*, przy rozpoczęciu nowego roku uniwersyteckiego mówę: *O punkcie honoru studentów*, z której następujący wyjątek kładziemy: „Dowodzi to szlachetnego sposobu myślenia, cenić największe dobro, prawdziwy honor, wyżey nad życie; ten tylko, co się śmierci nie lęka, posiada życie. Za wyższym honorem uganiamy się wszyscy; i każdy z pomiędzy nas powinien być gotów poświęcić mu każdej godziny swe życie. Powinnością jest, czcić siebie samego przez szlachetne obyczaje; szlachetny tylko człowiek, jest w stanie szanować obyczaje innych. Przynosi to zaszczyt, należeć do znacznego związku, silniey działa w zjednoczeniu wszelka dobra sprawa. Chlubno jest kochać oyczyznę, czy to nad *Izerą*, *Dunajem*, *Renem*, czyto nad *Menem*. Z chlubą ten szczytć się może wzniosłym uczuciem, kto z ręcznie piastuje oręż, jak gdyby tenże ciała naszego był członkiem. Lecz kto szanuje siebie samego, swoje towarzystwo, swoją oyczyznę, szanuje te uczucia także w innych; kto zna święte przeznaczenie oręża, na obronę najwyższych skarbów ludzkości, nie hańbi go nigdy dla podłych celów. Rzadko wydarza się pojedynek między officerami naszego wojska Bawarskie-

go. Zbyt rzadko słyszymy o pojedynkach w gronach wyższego społeczeństwa; najszlachetniejszy narody starożytności, Grecy i Rzymianie, wcale ich nie znają. Nie powtarzam tu słyszanych ty sięg razy powodów przeciw nierozsądkowi pojedynkujących: wiem bowiem dobrze, iż pojedynkowali nawet mężowie zacni i przekonani o szaleństwie pojedynku, aby przynieść hold panującej tyrance, opinii; tak pojedynkowali nie uważając na pewną utratę urzędu, majątku, wolności, i nawet życia. Zaiste potrzeba do tego jakiejś hardey odwagi; lecz większą, szlachetniejszą i widoku nieba godną jest odwaga, która sama siebie powściąga; odwaga tego, który, chociaż bez bojaźni, ufając swej zręczności, chociaż pewny że niebędzie odkrytym i karany, przecież niepojedynkuje, rycerska odwaga wolnego posłuszeństwa, o którym nasz rymotworca mówi: „Odwagę ma i Mameluk; posłuszeństwo jest Chrześcijanina powinnością.” Jako przyjaciele, nie mielibyśmy dosyć śmiałości, dobijać się o ten najwyższy ludzki i posłuszeństwa? Zaiste, im który człowiek, który związek, który naród jest szlachetniejszym, im bardziej kocha honor, im daley postąpił w prawdziwej oświacie, tém mniey wydarza i wydarzał się od wieków pojedynek. Cóżby tedy myśleć należało o ludziach, dla których pojedynek stał się głównym życia zatrudnieniem, o młodzieńcach, powołanych byż kiedys przewodnikami i pochodniami ludu? Jako, prawnicy, którzy kiedys macie ważyć na skrupulatney szali sprawiedliwość, karać surowo zuchwałego praw przestępcę, i raczey ponieść obelgę i śmierć, niżeli najmniejszey dopuścić się niesprawiedliwości, chcecież rozpocząć zawód wasz bezczelnym z prawa szydzeniem? Lekarze, rany goić a nie zadawać powożani, chcecież popełnić podwójną zbrodnię przeciw krajowi i stanowi? Mógłżeby filozof, teolog, tak bardzo uragać się ze słów Boskiego mistrza: „Dobrze czynicie tym, którzy was nienawidzą, błogosławcie tym, którzy was przeklinają, a módlcie się za prześladowające i potwarzające was.” Możliżli, zacni przyjaciele, panować tam prawdziwy honor, gdzie pjaństwo, kłótnie i szkalowania, nayhaniebniejszym bywają, do pojedynków powodem? Lecz, przyjaciele moi widzę ja was pałających szlachetną niechęcią; uganiacie się, moi panowie, za wyższym honorem, za najwyższym dla ludzkości. Słusznie! jest zaiste do osiągnięcia wielkie, niezmierne pole, pełne laurów dla W Panów, dla nas wszystkich. Na niebotycznych szczytach jaśnieje niezgastym blaskiem świątynia nauk; mamy tysiące poprzedników, i zpomniemy nas mężów, co z pierwszymi uczonymi Europy walczyli o palmę nauk: postępujcie dzielnie daley, zacni młodzieńcy, rozprzestrzeniajcie królestwo nauk w głąb i wszereż; całe części świata czekają jeszcze na odkrycia. Lecz tylko niezmordowanemu, dzień i noc walczącemu zawodnikowi, udaje się dosięgać uwieńczonego bluszczem szczytu. Tylko czczą dętką są nauki bez religii, bez moralności, bez posłuszeństwa. Potęga Bawaryi polega tylko na zupełnym rozwinięciu swych sił umysłowo-moralnych. Umył rządzi i ustala państwa, zdobywa miasta, pokonywa wojska i floty. Każdy z nas winien Bogu i oyczyźnie największe wydoskonalenie sił swoich. Biada temu, co próżniakowalem, przewrotną czynnością, okrada Boga i oyczyznę z niewrótnego czasu! Hańba ciemnocie! hańba niemoralności, hańba dzikiey odwadze bez nauk, bez moralności, bez posłuszeństwa. Hańba posłuszeństwu dla stowarzyszeń w rzeczach, które Bóg i Król zakazują! W naukach, w moralności i posłuszeństwie, w gorącej miłości dla Króla i oyczyzny, w témto niechay przewyższa jeden drugiego. Do takiej szlachetney walki wzywam W Panów, moi przyjaciele, wzywam was wasz honor, sława naszego Uniwersytetu, sława Oyczyzny i Króla naszego.”

HISZPANIA.

Madryt d. 9 grudnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Panująca tu nędza, która się w zimie po-

większy może, wzbudza obawę rozruchów. Wzmagają się kradzieże, i wkrótce o godzinie ósmej wieczorem rzadko kto odważy się pokazać na ulicy, aby nie został obdarty od łotrów. W nocy z dnia 5 na 6 b. m. złodzieje dobyli się do Kościoła szpitala *ś. Ludwika*, i zabrali niemało sprzętów srebrnych. Monarcha, uwiadomiony o tém zdarzeniu, kazał wyznaczyć 20,000 realów za odkrycie sprawców, a jeśli by donoszący należał do nich, otrzyma 10,000 realów i przebaczenie zbrodni. Od niejakiego czasu nie ma dnia, w którymby poczt koncyh na gościńcu, zwłaszcza prowadzącym do Portugalii, nie zatrzymano. Do jednego z postylionów, jadącego przez *Naval-Carnero*, strzelano z pistoletu, i ucieczką potrafił ocalić życie. Napady te nie mogą mieć innego powodu, jak zabieranie listów urzędowych.

Barcellona dnia 11 grudnia.

Dziś wieczorem trzynaście uwięzionych osób ma być straconych. W Katalonii wstrzymano wydawanie paszportów do wyjazdu za granicę, a zwłaszcza do Francji. Niewolno podróżującym Francuzom długo bawić w tutejszém mieście; rachują im dni, a nawet godziny do ułatwienia interesów. Ludna niegdyś *Barcellona* widzi coraz bardziej zmniejszającą się liczbę swoich mieszkańców.

PORTUGALIA.

Lizbona dnia 7 grudnia.

(z Gazety Warszawskiej).

Wszyscy Konsulowie tuteysi udali się do Vice-Hrabiego *Santarem*, z powodu uwięzienia Vice-Konsula Hamburgskiego w *St. Ubes*. Vice-Hrabia w odpowiedzi Konsulom angielskiemu i francuzkiemu przyrzekł, iż będą użyte środki dla zapobieżenia zdróżnościom ochotników; i że wkrótce rozpozna się wypadek zdarzony Vice-Konsulowi Hamburgskiemu. Uskarżał się oraz Vice-Hrabia na widoczną opiekę, jaką okręty angielskie i francuzkie dają poddanym Portugalskim, którzy oddalili się z kraju: francuzi bowiem sprowadzili wychodźców Portugalskich na statki pocztowe angielskie, przyjęto ich bez pasportów. Protestował się nakaniec Vice-Hrabia imieniem *Don Miguela* przeciw takiemu postępowaniu. Tymczasem nie pociągnięto ochotników do odpowiedzialności, i z wielu miast przybyli tu zagranicznicy Vice-Konsulowie ze swojemi rodzinami. Dopiero dnia 5 b. m. we 13 dni po uwięzieniu Vice-Konsula Hamburgskiego, a w 10 dni po powyższym kroku Konsulów tutejszych, umieściła gazeta dworska pismo Ministra sprawiedliwości, które posłano innym Konsulom w odpowiedzi na ich notę.

Wczorajsza gazeta dworska umieściła w bulleynie o zdrowiu *Don Miguela* te zwyczajne słowa: *sem novitate* (bez odmiany). Ztąd można wnosić z niejaką pewnością, iż nie dobrego doniesić nie może, gdyż po tak długim przeciągu czasu musiała nastąpić jaka odmiana.

Nie mamy żadney wiadomości o okręcie liniowym, fregacie i brygu, które zostały posłane przeciw wyspie *Terceirze*. Być może, iż podczas ostatniej burzy na morzu zatonyły.

Od kilku dni słyshać o nowych rozruchach na wyspie *Maderze*; stojący tam 13ty półk piechoty miał się oświadczyć przeciw *Don Miguelowi*, i wszystkich więźniów uwolnić. W *Élvas* wybuchnęły rozruchy między wojskiem, i skończyły się na rozbrojeniu 17go pułku piechoty. Oddział wojska wysłano do małego miasteczka, *Aldea Gallega*, dla przytłumienia powstania, które zniewoliło stronników *Don Miguela* do oddalenia się, a powstańcy ogłosili Królową *Donna Maryą*. Handel zupełnie ustał: od 6 dni nie zainiął do *Lizbony* żaden okręt kupiecki.

TURCYA.

Konstantynopol d. 25 listopada.

(Journal de St. Petersbourg.)

D. 15 b. m. sułtan utracił drugiego syna, *Abdul-Hamida*, który umarł, jak powiadają, z zaniedbaney choroby piersiowej, mając wieku rok i miesiąc dziewięć; pogrzebiono go nazajutrz na cmentarzu meczetu sułtana *Machometa II*. Pozostało z żyjących dzieci Sułtanowi kilka xiężniczek i syn pięcioletni, imieniem *Abdul-Medzid*.

— D. 16 i 21 b. m. przybyły tu trzy okręty austryackie i jeden sardyński, z *Warny*; przywiozły blisko sta rodzin ludności mahometaniskiey tego miasta, dla których przeznaczono, z rozkazu rządu, pomieszkania na *Galata* i na przedmieściach poblizkich, i dostarczono środków do utrzymania się.

— Dwadzieścia siedm statków handlowych z żywnością, między któremi szesnaście płynących z *Alexandryi* i różnych innych portów *Syryi* i *Macedonii*, weszło do naszego portu d. 18 i 19 listopada. W kilka godzin po wejściu tego konwoju do *Dardanellów*, d. 14 listopada, Kontr-Admirał *Rosyyski Ricord* ukazał się z okrętem liniowym i trzema fregatami, przed wyspą *Tenedos*, przy wyjściu do *Helespontu*, dla oznajmienia blokady *Dardanellów* i przywiedzenia jej do skutku.

— Wkrótce potem gdy się dowiedziano o zamiarze *Rosyji*, blokowania *Dardanellów*, rząd grecki wydał wielką liczbę patentów korsarzóm, którzy w ostatnich czasach poymali już wiele statków różnych narodów, fadowanych zbożem, a między innemi cztery okręty austryackie, które się ośmieliły żeglować po *Archipelagu* bez eskorty; przyprowadzono je do *Eginy* przed trybunał zdobywczy. Wyżey wzmiankowany konwoj był także wystawiony na ściganie korsarzy, których uniknął tylko skutkiem gorliwości i determinacyi dowódcy eskorty.

— Zapewniwszy się, że blokada *Dardanellów* rzeczywiście miała nastąpić, *Porta* zajęła się obmyśleniem środków zapobieżenia grożącemu głodowi w stolicy; gdy niepewność otrzymywania nowych konwojów i zwłoka w przybywaniu transportów lądem, zagniły ją do chwycenia się środków spieszych i stanowczych, rozkazała więc, d. 23, wszystkim *Grekom* i *Ormianom* bezżennym, a niebędącym rodem z *Konstantynopola*, wynieść się ze stolicy w przeciągu dni piętnastu. *Patryarchowie*: grecki i ormiański zostali obowiązani wypełnić to postanowienie, które zmniejszy ludność blisko o 25,000 dusz.

— Wnet po odebraniu wiadomości o ukazaniu się eskadry *rosyyskiey* pod *Tenedos*, *Porta* mianowała dowódcą zamku *Tenedos*, przedtem dowódcę obozu *Dardanelskiego*, *Hafiza-Ali-Baszę*, a były *Wielki Wezyr*, *Silihdar-Ali-Basza*, został naczelnym dowódcą wojsk *Dardanelskich*, gdzie stacya sił morskich wzmocnioną została kilką okrętami wojennymi.

RZECZY GRECKIE I TURECKIE.

(Journal de St. Petersbourg.)

Jenerał *Kolokotroni*, naczelnym dowódcą wojsk w *Peloponezie*, *Noti Bozzari* i *Nasso Fotomara*, zostali mianowani członkami rady wojenney; a arcybiskupi: *Egiński* i *Trypolicki*, i biskupi *Taladzki*, *Andrusski* i *Damalski* są mianowani członkami komitetu duchownego.

— Wojska, które obozowały pod *Megarą*, pod dowództwem *D. Ipsylantego*, wyszły d. 5 listopada, do *Salony*; część tylko, składająca odwód, pozostała w *Megarze*.

Pozwolono drukować. Z polecenia *J.W. Litewskiego Wojennego Gubernatora*.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

D O D A T E K

D O G A Z E T Y

KURYERA LITEWSKIEGO N° 1.

Wilno dnia 2 Stycznia v. s. 1829 roku.

Opinia Rady Państwa.

Rada Państwa na połączonych Departamentach Praw i Ekonomii Państwa, oraz na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu o wyjaśnieniu myśli ustaw, względem nabywania przez poddanych obywatelskich wolności, i zważywszy:

a) Że ustawy, 20 listopada 1810 i 6 września 1821 roku, odnosząc się do jednego i tegoż przedmiotu, oraz zawierając w sobie rozwiązanie zdarzeń jednego rodzaju, powinny być, przy zachodzących kwestyach, porównywane i stosowane do nich łącznie;

b) Że te ustawy, ochraniając prawa ludzi poddanych na wolność, których oni nabyli z rozporządzenia Rządu, karzą jednakowoż przestępstwo, i nie mogą być zachętą do jakiego wyjątku lub zabrania własności obywatela; nakoniec

c) Że moc 17 §fu Manifestu, 20 czerwca 1815 roku, rozciągając się powinna do tych jedynie przypadków, w których dowiedzioną będzie sprawiedliwość donosu, w których obywatel przekonany zostanie o umyślne opuszczenie przy zapisywaniu swych poddanych do skazek rewizyjnych, i w których donosiciel, ani w tém zdarzeniu uczestnikiem, ani o żadną inną winę przekonany nie będzie.

Przez opinią postanowiła: Ustawy 20 listopada 1810 i 6 września 1821 roku, postanowione na rozwiązanie zdarzeń nabycia przez ludzi poddanych wolności, równie jak i postanowienie w 17 § Manifestu 20 czerwca 1815 objęte, wyjaśnić na czas przyszły w sposób następujący:

1) Jeżeli człowiek poddany, otrzymawszy wolność przez testament albo kartę uwolnienia od obywatela, zapisze się do kupców, mieszczan lub ceszu, albo też przejdzie do innego stanu wolnego, wedle prawideł przepisanych prawami; wtedy, chociażby akt, przez który nadana mu wolność, był w późniejszym czasie unieważniony lub skassowany wyrokiem sądowym, człowieka tego do stanu poddaństwa nie powracać, ani żadnego na nim poszukiwania nie czynić, i zostawić go w stanie wolnym, dla wynagrodzenia zaś obywatela, do którego takowy człowiek wedle wyroku sądowego, należeć był powinien, wydawac, na mocy N a y w y ż e y zatwierdzoney dnia 16 listopada 1827 roku Opinii Rady Państwa, ze skarbu po czterysta rubli za każdą rewizyjną pći męzkiej duszę, a pći żeńskiej, zgodnie z Ukazem 30 lip-

ca 1823 roku, po dwieście rubli za duszę rewizyjną.

2) Jeżeli człowiek poddany, otrzymawszy od obywatela na powyższej osnowie wolność, nie obrał jeszcze żadnego rodzaju życia, i do żadnego stanu wolnego, porządkiem prawnym, niepoliczony; a tymczasem akt, przez który wyszedł on z poddaństwa, został wyrokiem sądu unieważniony i skassowany, takowego, jako takiego, który prawa wolności istotnie jeszcze nie używał, powrócić do stanu poddaństwa i oddawać, do kogo, wedle wyroku sądu, należeć będzie.

3) Jeżeli człowiek poddany sam sobie zrobi kartę uwolnienia lub inny jaki dokument, nadający mu prawo przejścia do innego rodzaju życia, albo przyczynił się do zrobienia go, a, w późniejszym czasie, fałszerstwo to odkryje się, i on po rozpatrzeniu, podpadać będzie powróceniu obywatelowi; wtedy, chociażby na mocy tego aktu sfalszowanego zapisał się do kupców, mieszczan lub innego stanu, (i w ogólności do jakiegobądź stanu, wyprowadzającego ludzi z poddaństwa), takiego, nie powracając do stanu pierwotnego, na ukaranie za fałszerstwo, oddać w rekruty, jeśli zdatny; jeśli by zaś okazał się niezdatnym do służby, odesłać do robot w twierdzach, a obywatelowi, na wynagrodzenie prawa poddaństwa, w pierwszym zdarzeniu, to jest: przy oddaniu takowego człeka w rekruty, wydać do policzenia kwitacyą rekruczką, a w ostatnim summe, w 1 artykule niniejszego postanowienia naznaczoną.

4) Lecz jeżeli w biegu sprawy odkryje się, że takowy przeciwnym prawu sposobem używający wolności, znajdując się we władaniu obywatelskiem, popełnił inne przestępstwo, za które podpada on pod sąd kryminalny; wtedy, po rozpatrzeniu sprawy, postępować z nim wedle powszechnych ustaw Państwa, i, na mocy wyroku sądowego, skazywać go na to wszystko, na co on w miarę winy swojej zasługiwać będzie.

5) Sprawy o ludziach, poszukujących wolności, na mocy Manifestu o 7 rewizyi za objawienie niezapisanych dusz w majątkach ich panów, odtąd naprzyszłość, w żadném jakiembądź zdarzeniu, nie powinny się kończyć w Rządach gubernialnych, żaden z takowych donosicieli nie może używać wolności za samém rozrządzeniem Rządu gubernialnego, lecz powinien Sąd dać wyrok o niej wedle praw, jeśli wolność za sprawiedliwy donos rzeczywiście jemu należeć się będzie, i dla tego, jak tylko Rząd gubernialny otrzyma podobny donos, wtedy, wyprowadziwszy podług nie-

go, przez kogo będzie należało, przyzwoitym porządkiem, wysłedzenie, ma odesłać potem sprawę dla prawnego postanowienia, do Sądu powiatowego, gdzie, przy jej roztrząsaniu, należy szczególnie zwracać uwagę: a) na regularność donosu i na okoliczności utajenia lub niezapisania dusz; b) na własne donosiciela sprawowanie się, i c) na czas uczynienia donosu, i na przyczyny, które do tego pobudziły; albowiem donos od takiego człowieka poddanego, który sam był użyty do napisania skazek, albo który, będąc uwiadomiony o niezapisanych w rewizyi duszach, nie oznaymił tego, w swoim czasie, obywatelowi lub zarządzającemu majątkiem, nie może dawać prawa na wolność; jeżeli zaś donos uczyniony jest po dopełnieniu, przez samegoż donosiciela, jakiego przestępstwa: wtedy, choćby sprawiedliwy był, donosiciel nie tylko nie podlega uwolnieniu z poddaństwa obywatela, lecz nawet nie uwalnia się od kary, i postępuje się z nim wedle istotnej mocy ukazu 22 stycznia 1724 roku.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano:

„Ma być podług tego.”

St-Petersburg
19 listopada 1828 r.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O tém, azali wypada przyjmować do służby cywilney wychowaućów tak rzeczywistey, jak i osobistey szlachty?

Rządzący Senat, na Powszechném Zebraniu pierwszych trzech Departamentow, słuchali przełożoney przez Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości, P. Radeę Taynego, Senatora i Kawalera, Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukiego, do należytego wypełnienia N a y w y ż e y potwierdzoney, Opinii Rady Państwa, następującego brzmienia: „Rada Państwa, na połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatowi względnie zapytania: czy wypada przyjmować do służby cywilney wychowaućów, tak rzeczywistey, jak i osobistey szlachty? i porównawszy to zapytanie z istniejącymi ustawami, znalazła, że trzeba w niem odróżnić dwa zdarzenia: *naprzód*, kiedy pochodzenie wychowauća niewiadome, to jest: gdy wychowaniec ten był podrzutkiem lub nie pamięta rodu swego; *potwóre*, kiedy pochodzenie wychowauća wiadome. *W pierwszym razie*, jak na mocy praw dawniejszych, tak i na osnowie ukazu 21 października 1815 roku, wychowani przez rzeczywistą szlachtę powinni iść za wychowującymi, to jest: wchodzić w liczbę ludzi ich poddanych, wychowani zaś przez szlachtę osobistą powinni być zapisywani do liczby włościan skarbowych. *W drugim zaś zdarzeniu*, kiedy pochodzenie wychowauća jest wiadome, powinien on iść za stanem swego oycy; nie prawnie zaś zrodzonych prawidła istniejące zaciągają do stanu ludzi podatko-

wego. Według tych rozważań Rada Państwa *przez opinią postanowiła*: pytanie: azali mogą być przyjmowanymi do służby cywilney wychowaućcy tak rzeczywistey, jak i osobistey szlachty? rozwiązać w sposób następujący: 1) Ci wychowaućcy szlachty, których pochodzenie niewiadome, jak na przykład: podrzutki, niepamiętający rodu i nieprawnie zrodzeni, mogą być przyjmowanymi do służby cywilney wtedy tylko, gdy, będąc zrazu wpisani do stanu podatkowego i potem z niego uwolnieni, weydu do jakiegobądź zakładu szkolnego, a po wyściu z tego zakładu otrzymają, na osnowie istniejących ustaw, prawa na rangę klasyczną. 2) Lecz ci, których pochodzenie jest wiadome, powinni iść za stanem swych oyców, i dla tego, do służby cywilney mogą wchodzić nie inaczej, jak, w ogólności, wedle prawideł, w ustawie 14 października, 1827 roku, postanowionych. Na tey opinii napisano: JEGO CESARSKA MOŚĆ zaszła opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa, względem pytania: czy wypada przyjmować do służby cywilney wychowaućów, tak rzeczywistey, jak i osobistey szlachty? N a y w y ż e y potwierdzić raczył i rozkazał wypełnić.” *Prezydent Rady Państwa Hrabia W. Koczubey*; dnia 29 listopada 1828 roku. R o z k a z a ł i e: na skutek tey N a y w y ż e y potwierdzoney Opinii Rady Państwa, posłać do wszystkich miejsc urzędowych i osob, dla należytey, do kogo co odnosić się będzie, wiadomości i wypełnienia, ukazy; a do Najświętszego Rządzącego Synodu, do St-Petersburskich i Moskiewskich Rządzącego Senatowi Departamentow, i do Powszechnego Departamentow Moskiewskich Zebrania przestać uwiadomienia. Dnia 18 grudnia 1828 roku (Z Powszechnego pierwszych trzech Departamentow Zebrania).

D. 29 listopada 1828 roku zeszłego, n a y w y ż e y potwierdzona została opinija Rady Państwa, o dozwoleniu przyjmować żydów ochrzczone na postylionów i do innych niższych obowiązków służby pocztowey, oraz postanowione w tey rzeczy prawidła. (*Gaz. Sen. 1828 N. 51*.)

D. 7 grudnia 1828, z Powszechnego Zebrania Departamentow Moskiewskich, o tém, że przedpisanie 7go Departamentu Rządzącego Senatowi pod 31 grudnia 1810 roku, względem przedaży majątkow bankruckich, żadney mocy mieć nie może. (*Gaz. Sen. 1828 N. 51*.)

D. 17 grudnia 1828 roku z 1go Departamentu, o dozwoleniu przechodzenia do zgromadzeń miejskich włościanom, którzy byli pod władzą Kommissyi budowania w Moskwie świątyni Chrystusa Zbawiciela. (*Gaz. Sen. 1828 N. 51*.)

Teyże daty z 1go Departamentu, o prawidłach względem odbywania spraw w Izbach Powszechney Opieki. (*Gaz. Sen. 1828 N. 51*.)

D. 17 grudnia 1828, z Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentow, o nie naznaczaniu odtąd do żadnych obowiązkow radcy kolegialnego Illiczewskiego. (*Gaz. Sen. 1828 N. 51*.)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharcki Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.
w Drukarni Redakcyi

Wilno dnia 2 Stycznia v s. 1829 Roku

О Б Ъ Я В Л Е Н И Е.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома опись С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣща сямъ объявляюща: чино въ ономъ продаешся съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Коллежскаго Регистратора Якова Данилова Дыммана, состоящее Вишебской Губерніи Суражскаго Повѣща, фольваркъ Турецъ въ деревняхъ: Банникахъ 42, Долганы за исключеніемъ одной 29, и Агризовкъ 38, а всего 109 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной спроеіемъ; для чего назначены сроки торгамъ будущаго 1829 года, февраля мѣсяца первый 19, второй 21 и третій 26 числа. Желавшіе купити имѣніе сіе, могутъ являшся въ Опекунскій Совѣщъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣти въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крепости.
Экспедишоръ Осмоловскі.

1 Od Rady Opiekunczej St. Petersburgskiej CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszem ogłasza się, iż w niej przedaje się przez aukcyę, z publicznego targu, oddany na ewikcyę za ominięcie terminu, nieruchomy majątek Kollegialnego Registratora Jakóba Danilowa Dymmana, położony w Witebskiej gubernii w Sużańskim powiecie przy folwarku Turcu we wsiach: Bannikach 42, Dohannach po wyłączeniu 1—29, i Ahryzowce 38, w ogóle 109 dusz płci męzkiej, zapisanych do rewizyi 1816 r., z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem, dla czego oznaczono terminy do targow następującego 1829 roku w lutym: 1szy 19, 2gi 21, i 3ci 26. Życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekunczej w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedającego prawa.
Expedytor Osmołowski.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, опись С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣща сямъ объявляюща: чино въ ономъ продаешся съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Коллежской Секретарши Екашеріны Ивайовой Осмоловской, состоящее Могилевской Губерніи Климовецкаго Повѣща въ селѣ Осмоловичахъ 6 и деревнѣ Федшовкѣ 7 и того 13 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной спроеіемъ; для чего назначены сроки торгамъ будущаго 1829 года, февраля мѣсяца первый 19, второй 21 и третій 26 числа. Желавшіе купити имѣніе сіе, могутъ являшся въ Опекунскій Совѣщъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣти въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе, и форму купчей крепости.
Экспедишоръ Осмоловскі.

1 Od Rady Opiekunczej St. Petersburgskiej CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszem ogłasza się, iż w niej przedaje się przez aukcyę z publicznego targu, oddany na ewikcyę za ominięcie terminu, nieruchomy majątek Kollegialney Sekretarzowej Katarzyny Iwanowey Osmołowskiej położony w Mohilewskiej gubernii w Klimowiekim powiecie, w majątku Osmołowiczach 6, we wsi Fiedotowce 7, w ogóle 13 dusz płci męzkiej, zapisanych do rewizyi 1816 r. z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem; dla czego oznaczono terminy do targow następującego 1829 roku w lutym: 1szy 19, 2gi 21, i 3ci 26; życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekunczej w oznaczonych terminach w czasie posiedzeń, i widzieć w

niej przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedającego prawa.

Expedytor Osmołowski.

1 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszem ogłasza: iż w niej będzie się przedawać przez aukcyę z publicznego targu, oddany na ewikcyę, za ominięcie terminu, murowany trzypiętrowy dom P. Jenerałowey Fitiuhofowey, położony w mieście Wilnie na Niemieckiej ulicy pod N. 375. Dla czego oznaczono powtórne terminy do targow: 1szy 20, 2gi 24 i 3ci ostateczny 27 kwietnia 1829 roku. Życzący kupić ten dom mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki i widzieć w niej przedającego się domu inwentarz i ocenkę.
Dnia 19 grudnia 1828 roku.

Непременный Членъ Коллежскій Ассесоръ и Кавалеръ Пётръ Клейсшъ.
Секретаръ И. Солимани.

Начелник Столу Губерскі Секретаръ Андреевскі.

1 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszem ogłasza: iż w niej będzie się przedawać przez aukcyę z publicznego targu, oddany na ewikcyę, za ominięcie terminu, nieruchomy majątek Norwidziskі Leyb Gwardyi Kapitana Pawła Goleniszczewa Kutuzowa, położony w Wileńskiej Gubernii w Trockim powiecie, w którym podług ostateczney rewizyi 1816 roku liczy się 23 męzkiej i 24 żeńskiej płci душ, ze wszelką należącą do nich ziemią i wszelkiem na niej zabudowaniem; do czego oznaczono terminy: 1szy 9, 2gi 11 i 3ci ostateczny 14 kwietnia następującego 1829 roku. Życzący kupić ten majątek mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki pomienionych dni w czasie posiedzeń i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz i ocenkę.
Dnia 15 grudnia 1828 roku.

Непременный Членъ Коллежскій Ассесоръ и Кавалеръ Пётръ Клейсшъ.
Секретаръ Иванъ Солимани.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Wzięta w tutejszym mieście, za nieokazanie na piśmie świadectwa i za wafesanie się Kobieta Marianna Pruszyńska, powiadająca na egzaminie, iż się rodziła w Królestwie Polskim za miastem Warszawą blisko miasta Kalisza, lecz w jakim mianowicie mieyscu niewie, bo zostawszy się małoletnią po śmierci rodziców, niepamięta jakim zdarzeniem dostała się do miasta Warszawy i w tamiecznym instytucie wychowania znajdowała się więcej dwóch lat, potem służyła u różnych panow w miastach Warszawie i Mińsku, z kąd, nazad temu czas niejaki, przybyła do miasta Wilna dla wyleczenia się, gdzie wzięta pod straż, a na ostatek, że o mieyscu urodzenia swego z pewnością niewie, dla tego, że w małoletności jeszcze, przez oycę swojego już zmarłego, wyprowadzona była z tutejszych granic do Królestwa Polskiego, i że zostając na usługach u żony Półkownika Szepelewa w Białymstoku wyszła zamaż za Dzienszczyka tego Półkownika Siemiena Uwrecki, a za przybyciem do miasta Mińska, została się w niem z przyczyzny brzemienności, gdzie w 1822 r. przez tamieczną Policję objawiono jey, iż ten mąż jey umarł, i dano jey świadectwo, które niewie jakim sposobem w miasteczku Radoszkowiczach u niej ukradziono; dla nie przywiedzenia do potwierdzenia tego najmniejszych dowodow, a nawet jeszcze po uczynioney przez P. Komendanta Wileńskiej

go wyprawce, gdy takowe opowiadanie to Pruszyńskiej okazało się niesprawiedliwe; zatem na mocy 6 punktu N a y w y ż e y potwierdzoney 22 marca tego roku Opinii Rady Państwa, przez rezolucją Gubernialnego Rządu 20 przeszłego septembra nastąpiła, uznana za włóczęgę i odesłana do Syberyi na osiedlenie; oczem uwiadomiam się właściciel albo gromada, do których ona może należeć. Przymioty pomienionej Pruszyńskiej albo Uwreckowej: wzrostu 2 arsz. 3 wiersz., twarzy okrągłej czystey, nosa miernego, oczu ciemnobłękitnych, włosów na głowie świątłych, na brodzie ma rodzinne brodawki, od urodzenia lat 40, religii Rzymsko-Katolickiej.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Powyczyk Wincenty Kwiatkowski.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Jawiający się dobrowolnie Wileński gubernii do Brasiawskiego Niższego Ziem. Sądu, niewiadomego stanu chłopiec Piotr bez nazwiska, powiadający na examine, że gdzie się rodził niewie, rodziców nie pamięta, wzrosł przy niejakim żebraku Karolu, z którym chodził po żebraniu do 1825 r., potem służył w majątku Widz Albrychtowskich Xięży Kanoników Regularnych we wsi Błazyszkach u ruskiego Nikity do wyścia N a y m i ł o ś c i w s z e g o Manifestu 22 augusta 1826 r., a naostatek waleśał się po różnych miejscach, żyjąc z jałmużny, w rewizyi nigdzie nie zapisany; uznany za włóczęgę na mocy ukazow Rządzącego Senatu 29 augusta 1807 r. 15 oktobra 1817 i 31 lipca 1824 r., a na mocy 6 i 25 punktow N a y w y ż e y potwierdzoney 22 marca tego roku Opinii Rady Państwa, iż podług świadectwa tutejszey Wraczebney Uprawy, okazał się niemającym od urodzenia lat 17, przez rezolucją Gubernialnego Rządu 15 przeszłego septembra nastąpiła, przeprowadzony do Dowódcy Wileńskiego Garnizonowego batalionu dla odesłania do Woyskowo-sierockiego oddziału; oczem uwiadomiam się właściciel onego albo gromada, do której ten chłopiec mógł należeć. Przymioty jego: wzrostu 2 arsz. 2 wiersz., twarzy okrągłej, czystey, nosa grubego, oczu błękitnych, włosów na głowie białych, wasy i broda jeszcze niezarostły, wyznania Staroobradzkiej.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Powyczyk Wincenty Kwiatkowski.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Wzięty w Królestwie Polskiem pod nazwiskiem szeregowego Wileńskiego piechotnego półku Jan Zabłocki, imianowawszy siebie oddanym w 1827 r. w rekruty, po dostawieniu jego do Wileńskiego Ordonanshauzu, na examine powie dział, iż jest rodem z Wileńskiej gubernii Zawileyskiego Ptu majątku Lubaszewa z włościan obywatela Tyszkiewicza, zkąd oddaliwszy, lat temu 15, przebywał u włościan Wileńskiego Ptu, potem w Królestwie Polskiem służył u różnych osob, do wzięcia jego pod straż, jakowe jego opowiadanie, gdy po uczynionych przez Zawileyski i Oszmianski Niższe Ziemskie Sądy wyprawkach, okazało się niesprawiedliwem, zatem na mocy Ukazow Rządzącego Senatu, 29 augusta 1807, 15 oktobra 1817 i 31 lipca 1824 r., a także N a y w y ż e y potwierdzoney 22 marca tego roku Opinii Rady Państwa, przez rezolucją Gubernialnego Rządu 15 przeszłego septembra nastąpiła, uznany za włóczęgę i odesłany na mocy zalecenia P. Zarządzającego Ministerium spraw wewnętrznych do Rygi do areztantskiej roty do roboty w fortecy; oczem uwiadomiam się właściciel, albo gromada, do której ten włóczęga mógł należeć. Przymioty jego: wzrostu 2 arsz. 2 $\frac{3}{4}$ wiersz., twarzy okrągłej wielkiej czerwonej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie czarnorusyeh, na wusach ciemnych, brodę goli, od urodzenia ma lat 25, religii Rzymsko-Katolickiej.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Powyczyk Wincenty Kwiatkowski.

Kurs wezłow i pieniędzy:
St. Petersburg dnia 24 decembra.

Na Londyn	na 3 miesiące	pens	11 $\frac{1}{2}$
— Amszterdam	— 65 dni	cens	54 $\frac{1}{2}$
— — —	— 3 mies.	—	54 $\frac{1}{2}$
— Hamburg	— 65 dni	szil. ban.	91 $\frac{1}{2}$
— — —	— 3 mies.	—	91 $\frac{1}{2}$
— Paryż	— 70 dni	santim.	—
— — —	— 3 mies.	—	114 $\frac{1}{2}$
Czerw. zł. holend.		r.	— kop.
Rubel złoty		3	— 86
Rubel srebrny		5	— 71 kop.

Nieustający dochod Kommissyi umorzenia długow:

6 $\frac{3}{4}$ assygnacyami	—	} procent.
6 $\frac{3}{4}$ srebrem	—	
5 $\frac{3}{4}$ takoz	—	

zarub. assygn.

Dubossary 12 decembra.

Imperyał		38 rub.
Czer. zł. holenderski		11 r. 20 kop.
Rubel srebrny		3 rub. 75

Odessa d. 14 decembra.

Na Wiedeń	na 21 dzień	kreyc.	25 $\frac{1}{2}$
— — —	— 2 mies.	—	25 $\frac{1}{2}$
— Hamburg	na 3 mies.	6. szil.	91 $\frac{1}{2}$
— Genua	— 75 dni	sant.	109
— Londyn	— 3 mies.	pens.	101 $\frac{1}{2}$, 107 $\frac{1}{2}$
— Marsylię	— 3	sant.	110 $\frac{3}{4}$
— Paryż	— 3	sant.	110 $\frac{3}{4}$
— Tryest	— 2	kreyc.	25 $\frac{1}{2}$, 25 $\frac{1}{2}$
— — —	— 3	—	25 $\frac{1}{2}$
— Moskwę	— 8 i 10 dni	kop.	100, 99 $\frac{1}{2}$
Imperyał		38 r. 50 k.	38 r. 60 k.
Machmud miękki	— 14 r.	70	— 14 — 72
— — twardy	— 12 r.	60	— 12 — 62
Rub. sr.	— 3 r.	75	— 3 — 75 $\frac{1}{2}$
Rupje stary	— 2 r.	—	— — —
— — nowy	— 2 r.	2	— 2 — 3
Talar hiszpański	— 5	6	— — —
Czer. zł. holl.	— 11 r.	23	— 11 — 27

Numer 12 tegoroczny Dziennika Wileńskiego zawiera następujące materje:

LITERATURA NADOBNA. Piętna Niewolnica, czyli historia rozbicia się na morzu i niewoli Panny Adeliny Hrabianki do St. Fargel, w jednej z prowincy Algjeru. Pozzra. Wyjtki z 12zey pjesni poematu Edgar przez Adama Słowikowskiego. Spójzienie, wiersz Henr. Cieszkowskiego. Wspomnienie na grobie, dumka. — Powinści. Odsiecz, dana Wiedniowi przez Jana III, Króla Polskiego, i wjazd bohaterkiego obroncy Chrzescijanstwa do tej stolicy, wyjtek z drukujcego się romansu historycznego, pod tytułem: *Obłężenie Wiednia*. — PRZEKŁADY KRAJOWE. Wyjtki z dziejow rzymskich z Tytusa Liwiusza Padewczyka, tłumaczonych się na język polski przez Ignacego Jagiello. — TOPOGRAFIA. Opisanie miasta Szumli i jej okolic. — HISTORIA SPÓŁCZESNA. — Rozmieslanie o woynie 1812, roku, po przeczytaniu różnych pisarzy i porównaniu różnych o niej zdan. — Dokonczenie. — WYPADKI SPÓŁCZESNE. Podbite Karaczajewców, list ze Stawropola do wydawców Pszczolny Północny. — PRAWOZNAWSTWO. Prawa Kalmuków i Mančotów. — Dokonczenie. — NAUKI STOSOWANE. O wełnie, używanej porękoździelniach wełnianych we Francyi. O sposobie murowania domow wiejskich, wynalezionym przez Jenerał-Majora Gerarda. Sposób zdejmowania skór ze zwierząt czworonożnych. Sposób zdejmowania skór z ptaków. Sposób pakowania owadów przez doktora Bessera. Raport Deputacyi wyznaczonej w Warszawie do ocienienia wyrobów przemysłu tegoroczney wystawy. Żoładz na obrok dla koni i za lekarstwo na dychawicę. Maso ogrodnicza do smarowania drzew. Sposób, ażeby drzewa stare rodziły. Nowa kawa europejska. Proszek złoty. Sposób robienia dobrego napoju z zielonych strączkow grochowych. Sposób robienia czarnych ołówków i atramentu. Sposób rozmiękania surowcu żelaznego. Trwała farba do znaczenia owiec. Aliaz służący do tych części machin, które wielkiemu podlegają tarcin. — NOWINY NAUKOWE. Królewsko-Warszawskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk i zagajenie sessyi publiczney d. 15 grudnia. — Dary do Biblioteki Towarzystwa. — Dary do zbiorow osoblowosci. Pisma periodyczne: treś 1go tomu Pamiećnika Technologicznego Piast. Doniesienia bibliograficzne ustę z *Alexandreidy* Iskenderanmi-Nizama. Roczniki włoskie umiężności matematycznych, fizycznych i przyrodzonych. *Wynalazki*: o nadawaniu kolorów żelazny i miedzi. Nowe dzieła polskie. Prenumerata; naromans Kupera pod tytułem Szpieg.

DZIENNIK WILEŃSKI wychodzić będzie i w roku 1829: Cena z pocztą na całe Państwo Rossyjskie rub. sr. 10, bez pocztu r. 7 k. 50. Prenumerować można, w Wilnie w Expedycyi Gazetney Pocztańtu Litewskiego i w Redakeyi Kur. Litewskiego, a w innych guberniach we wszystkich Pocztańtach, Kantorach i Expedycyach pocztowych.

Wilno dnia 2 Stycznia r. 1829 roku.

2 Od Wileńskiego Kommissoryatskiego Kommissyonierstwa ogłasza się, iż życzący podjąć się dostawy dla położonego w Mińskiej gubernii w mieście Bobruysku wayskowo lądowego szpitala na 600 ludzi chorych, niżej wyrażonych zapasów materyatów i mycia bielizny, z zawarciem kontraktu na jeden albo na dwa lata, ze zniżeniem wyrażonych tu cen. ażeby się jawili do Wileńskiego Kommissoryatskiego Kommissyonierstwa na targi 25, 30 stycznia i 1 lutego następującego 1829 roku, z prawnymi ewikcyami, i o prawie swoim do wejscia w podrady, świadectwami, albo z takimi dokumentami przystaliły umocowanych pełnomocnictwami. Przyjęcia dostawy zostawuje się do woli każdego z życzących, jednego, dwóch albo więcej z niżej położonych dziewięciu oddziałów. 1) Soli 2 rub. za pud, krup owsianych 19 rub. 18 kop. czetwiert., stodu jęczmiennego 2 rub. pud, miodu (cupuy) 11 rub. pud, mąki pszenney 3 rub. 80 kop. pud, mąki owsianej 5 rub. pud, patoki 79 kop. funt, świec łojowych 5 rub. 10 kop. pud, cukru melissu 46 rub. pud, siemienia konopnego 95 kop. czetwieryk, jęczmień czyszczony 1 rub. 50 kop. czetwieryk, krup jęczmiennych 1 rub. 1 kop. pud, grochu 1 rub. 80 kop. pud. 2) Mięsa 4 rub. 89 kop. pud, stynki suszonej 13 rub. pud, sadła 10 rub. 85 kop. pud, tłustości baraniej 24 kop. funt, jałowiczey 25 kop. funt, oliwy 50 rub. pud, masła krowiego 35 kop. funt, oleju konopnego 11 rub. 71 kop. pud. 3) Kapusty kwaszonej półbiałej 90 kop. wiadro, burakow kwaszonych 75 kop. wiadro, żurowiny 1 rub. 98 kop. czetwieryk, czosnku 19 kop. funt, zieleniny świeżey 1 rub. 39 kop. funt, cebuli zieloney 7 kop. funt, chrzanu w korzeniach 4 rub. 50 kop. pud, cebuli w główkach 4 rub. 45 kop. pud, gorczycy 26 rub. pud, marchwi 1 rub. 49 kop. pud, pieprzu czarnego 1 rub. 19 kop. funt, mięty niemieckiej 65 kop. funt. 4) Piwa 2 rub. wiadro, portweynu 3 rub. 90 kop. butelka, drożdży 1 rub. 20 kop. garniec, wódki półgarny 4 rub. wiadro. 5) Jay kurzych 2 rub. 34 kop. sto, mleka krowiego 2 rub. 24 kop. wiadro. 6) Słomy 28 kop. pud, siana 79 kop. pud, owsa 7 rub. 50 kop. czetwiet, papieru do pisania N. 1 12 rub. belka, N. 2 9 rub. belka (cmona), laku N. 2 2 rub. 39 kop. funt, nici 2 rub. funt, krochmalu 50 kop. funt, wienikow 2 rub. 40 kop. sto, igieł 1 rub. 20 kop. sto, mielu 1 rub. 10 kop. pud, taśmy wazkiej 5 kop. arszyn, piór do pisania 70 kop. sto, atramentu 99 kop. butelka, szpilek 34 kop. sto, smoły rzadkiej czyli dzięgiu 6 rub. pud, starzyny płócienney 26 rub. pud, trun 3 rub. 40 kop. sztuka. 7) Drwa jednopolanne 4 rub. sążeń, trypolanne 9 rub. 50 kop. 8) Pobielanie miedzianych naczyń 19 kop. z funta. i 9) W ogólności mycie szpitalney bielizny od pory do pory od każdego chorego po 9 kop. Ze wszystkich wyżej wyrażonych cen, wyłącza się odstępna z tey summy, jaka będzie należeć corocznie do 1800 rub. assygn. Oprócz tego potrzebne zapasy i medykamenta, na dostawę których cen jeszcze nie oznaczono, odnoszące się do wyżej wyrażonych oddziałów: do pierwszego: Krup perłowych, smoleńskich i pszennych; do drugiego: oley mako-

wy, orzechowy, baranina, cielęcina, kury; do trzeciego: chmiel, jagody świeże: berberys, winogrony niedoyrzate i wisznie, jeżyna, brusnice, smorodziny, albo sok cytrynowy, jagody jałowcowe, herbata i szatwia; do czwartego: ocet winny albo chlebowy, kwas i zbiten; do piątego: smoły czarney (соръ зерный), wosk żółty, wapno gaszone, otrębie pszenne, smotki dla kadzenia, siarki, tytuń w liściach albo krążany, papieru do zawijania, psie futro (заўка), pijawki żywe, pęcherze wotowe, płótno, flanella, koński włos, sukno i węgle.

Zarządzający Kommissyonierstwem Chreptowicz.
gley Klasy Uhliczynin.
Aktuaryusz Truchaczew.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż za niedoimkę liczącą się na byłym dzierżawcy w powiatowym mieście Dziśnie trunkowych poborow, tamecznym żydzie Mendelu Linkowie Kienizberdze, która podług zapewnienia Mińskiej Skarbowey Izby liczyła się do 1 stycznia 1827 r. 29342 rub. 3 kop., przedawać się będzie w tym Rządzie z publicznego targu główny murowany dwupiętrowy dom, należący do tego Kienizberga, położony w mieście Dziśnie, przynoszący rocznego dochodu 800 rub., który w byłym podradzie w Dyneburskim Budowniczym Komitecie przyjmowany był na ewikcyą w 94,978 rub. 66 kop., a następnie 30 listopada 1827 r. przez Mińskiego Gubernialnego Architekta na miejscu opisany i oceniony w niepalnych materyałach 67,979 rub. jakowego domu szczegółowy inwentarz z oceną okazane będą kupującym przy targach; zatem życzący kupić pomieniony dom, zechcą przybyć do tego Rządu do targow na terminy: iszy 20 stycznia, 2gi 20 lutego, a 3ci ostateczny 20 marca następującego 1829 roku. Dnia 24 grudnia 1828 roku.

Sowietnik Czerniajew.
Expedytor Sułkowski.
Gubernialny Sekretarz Łaski.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na wypełnienie ukazu Rządzącego Senatu z Powszechnego Zebrania Sanktpetersburskich Departamentow 19 lipca 1826 roku za N. 34,087, z wypisaniem N a y w y ż e y potwierdzonej 29 czerwca tegoż roku Opinii Rady Państwa, o użyciu żydowskich krobkowych poborow na opłatę długow wydanego i po nastłym w tym Rządzie postanowieniu do kahałow w miastach i powiatach w Mińskiej Gubernii znajdujących się, a mianowicie: w Mińsku i jego powiecie: Nowoświerżeńskiemu, Rubieżewickiemu, Stołpeckiemu, Iwienieckiemu, Rakowskemu, Koydanowskiemu i Kamienskiemu; w Wileyce i jego powiecie: Radoszkowskiemu, Lebiedziejewskiemu, Grudeckiemu, Ilskiemu, Daniłowickiemu, Dołhinowskiemu i Kurzenieckiemu; w Dziśnie i jego powiecie: Głębockiemu, Druyskiemu i Łużeckiemu; w Borysowie i jego powiecie: Chołopienickiemu, Pleszczenickiemu, Łohoyskiemu, i Dokszyckiemu; w Ihumeniu i jego powiecie: Uzłanskiemu, Dukorskiemu, Szackiemu, Uzdzienskiemu, Puchowickiemu, Bohuszewickiemu i Smitowickie-

mu; w Bobruysku i jego powiecie: Paryckiemu i Hłuskiemu; w Rzeczyce i jego powiecie: Brahińskiemu, Jurewickiemu i Choynickiemu; w Słucku i jego powiecie: Starobinskiemu, Kopylskiemu, Cimkowickiemu, Lachówickiemu, Kleckiemu, i Nieświńskiemu; w Pińsku i jego powiecie: Karolinskiemu, i Kożanhorodskiemu; w Mozyrzcu i jego powiecie: Turowskiemu, i Dawidhorodskiemu; oddawać się będą takowe krobkowe pobory na odkup na dwa albo na trzy lata z publicznych targow w Gubernialnym Rządzie; za tém życzący wziąć w odkupną dzierżawę oznaczone krobkowe pobory, zechcą przybyć do Mińskiego Gubernialnego Rządu do targow na terminy: 1szy 2 stycznia, 2gi 3 lutego, a 3ci ostateczny 5 marca następującego 1829 r. Dnia 22 grudnia 1828 roku.

Sowietnik Czerniajew.

Expedytor Sułkowski.

Gubernialny Sekretarz Łaski.

2 W sprawie złączonych dwóch koakursorow, jednego na rozdział funduszu Jana i Katarzyny Chodasewiczow Obyw. Wileń. a drugiego na takiż rozdział funduszu Marcina Sobolewskiego b. Exaktora Kowień. po zaferowaniu w Sądzie Ziem. Wileń. oczewistego dekretu, rekognicye summ dla kredytorow zliczającego, do celu zbliżenia tymże kredytorom satysfakcyi, jako po ułatwionych opisaniach domow w mieście Wilnie Chodasewiczowskich pod N. 1352 i 1353 z ogrodem i gruntem do tych domow należnym, jeometryczną pomiara oznaczonymi; a osobno domu b. Exaktora Sobolewskiego pod N. 391 położenie mającego, przez Gubernskiego architekta z przysięgłemi ocenzykami wymierzone i taxowane, wyprzedawane będą na wieczność z publiczney licytacji w terminach dnia 15 febr., 1 marca i 16 tegoż mca marca następnego 1829 roku; życzący więc nabydz takowe domy wszystkie razem lub po osobno, na wyrażone termina raczą jawić się do Izby Sądu Ziem. Pttu Wileń. o godzinie 3 z południa, opisanie zaś, pomiara jeometryczna, ocenka i warunki dla nabywcow przepisane, każdego czasu w teyże Izbie Sądowej żądającym przez kancelaryą okazane będą.

Sędzia Ziemi Wileński Alojzy Malecki.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rosyą, etc. etc. etc.

2. UUr. Michałowi Jeśmanowi v. Marszałkowi ptu Słonimskiego, Ludwikowi Soroce Sędz. Gran. sukcesorowi zeszłego Ignacego Soroki Podkom., Eustachemu Wołłowiczowi Podkom. ptu Słonim. sukcesorowi z. Ignacego Wołłowicza Chor. tegoż ptu, jako utrzymującym fundusz po zeszłym Wiktorze Rogowskim pozostały, zaś Józefowi Dmuchowskiemu, Józefowi Łukowskiemu, Konstancyi i Elżbiecie Bykowskiemu, Teresie Albrychtowiczowej, Maryannie Kałusowskiej, Tadeuszowi Więckiewiczowi, Janowi Taturowi Felixowi Skoczyńskiemu, Stanisławowi Niemczynowskiemu, i dalszym wszystkim kredytorom i pretensorom zeszłego Rogowskiego: tudzież jakichkolwiek imion i nazwisk sukcesorom wymienionych kredytorow, gdziekolwiek znachodzić się mogących, niemniej jakichkolwiek imion sukcesorom zeszłego Rogowskiego, z dokładem ich wszystkich tytułow i opieki prawney, pozew przed Sąd Ziem. ptu Słonim. na kadencyą januaryową w roku następującym 1829 sędzić się powiną,

w odwołaniu się do praw, i dowodow na sądzie złożyć się mających, z instancyi UUr. Brygidy z Remberowiczow Konopkowej Sędz., Wiktoryi Zylińskiej Kapit. woysk Ros., Scholastyki i E. Leonory panien Remberowiczowien sukcesorek zeszłego Kazimierza Remberowicza Sędz. Gran. Słonim. z dokładem ich tytułu i opieki, sukcesorow Zuzanny z Remberowiczow Szulewiczowej, Adolfa syna, Zofii i Antoniny córek nieletnich z dokładem ich oycy, jako naturalnego opiekuna, Józefa Szalewicza Rejenta Gr. Słonim., Anzelma Chodorowicza Ad. Sub. Słonim., Petroneli uprzednio Rusieckiey a dopiero Radziukowej, Zofii Kunegandy dwómienney Rynkiewiczowej, alias Hrynkiewiczowej, Flory z Rynkiewiczow Popłońskiej sukcesorki zeszłego Macieja Rynkowicza vel Hrynkiewiczza, z dokładem prawney opieki, wynosi się oto: zeszły Wiktor Rogowski, w różnych dattach, u różnych osób, znaczne zaciągawszy kredyta, przewyższające 30,000 zł. pol. w roku 1808 w mieście Słonimie we dworku Ignacego Wołłowicza życie ukończył, niespłaciwszy długow, i nie zostawivszy żadnego ziemnego funduszu prócz ruchomości, i własnych swoich czterech ludzi, jako to: Michała strzelca, Macieja kucharza, Symona furmana, i Wincentego lokaja; po śmierci jego, ruchomość pozostała sprzedana przez publiczną licytacyą; z czego zmassowało się na rzecz kredytorow zł. pol. 2,072, ludzi zaś wyżej pomienionych, nieżyjący dopiero Ignacy Wołłowicz Chor. ptu Słonim. zabrał do siebie, z tych Wincentego oddał w rekruty za swój majątek, reszta zaś, aż do niniejszey pory u siebie zatrzymał, w roku zaś 1811 kredytorowie zeszłego Rogowskiego zbiegłszy się do Ziemstwa Słonim. szukając funduszu tegoż Rogowskiego zgodzili się, aby summa zł. 2,072 zebrana z licytacji oddana została na pewną lokatę do zbierania procentow; jakoż w tymże roku junii 28 dnia dekretem Ziem. Słonim. summa wzmieniona Michałowi Jeśmanowi i Ignacemu Soroce, do zbierania procentow oddaną została, Ignacy zaś Wołłowicz prócz wydanej Rarty na rub. srebr. 100 za oddanego człeka Wincentego w rekruty; żadney za dalszych ludzi bonifikaty nieuczynił, i ludzi u siebie zatrzymał; zaś przeto delt., w celu uzyskania choć w stosunku kredalney massy swoich należnościow, zmuszeni obżat. pozywać do Sądu w następnych prośbach: o zobowiązanie obżat. Jeśmana i Sorokę sub poenis do złożenia na Sądzie summy zł. 2,072 ze wszystkoletnemi procentami, na termin oczewistey rozprawy, podobnież o zobowiązanie obżatgo Eustachego Wołłowicza do opłaty za wzięte przez jego oycy ludzie za każdego po 1000 rub. assygn., z doliczeniem do niniejszey pory procentow, również pod penami i na tenże sam termin, o zregognoskowanie należnościow żatc. i o usatysfakcyonowanie w proporcją wystarczającej massy kredalney, o pokassowanie pretenzyow nielegalnych, przynieść się przez niektórych kredytorow mogących, o zapisanie na niestawających wieczney amissy, o rozdzielenie summy między żat. przez debitorow złożyć się powinney, bez wyznaczenia na to oddzielnego Exdywizorskiego Sądu, o expensa prawne, i o wszystko co w sprawie dowiedzionym zostanie. Wolna tego pozwu poprawa.

Roku 1828 mca xbra: Woźny świadcę, iż pićć kopiy tego pozwu zgodnych z niniey-

szym autentykiem z instancyi UUr. Brygidy z Remberowiczow Konopkowej Sędz., Wiktoryi Zylinskiej Kap. woysk Ros., Scholastyki i Eleonory panien Remberowiczowien successorok zeszłego Kazimierza Remberowicza Sędz. Gran. Słom., successorow zeszłej Zuzanny z Remberowiczow Szulewiczowej, Adolfa syna, Zofii i Antoniny córek nieletnich, z dokładem ich oycy Józefa Szulewicza Reg. Gran. Słom., Zofii i Kunegundy dwóimiennej Rynkiewiczowej, Flory z Rynkiewiczow Popłońskiej, successorow zeszłego Macieja Rynkiewicza v. Hrynkiwicza, Petroneli Radziukowej, przed Sąd Ziem. Słom. na kadencyą januaryową w r. 1829 sędzić się mającą, jedną JW. Michałowi Jesmanowi v. Marszał. Słom. w majątku Synkowiczach, drugą W. Ludwikowi Sorocz Sędz. Gran. w majątku Szulakach w dniu 8 xbra terażn. roku, trzecią JW. Eustachemu Wołłowiczowi Podkom. Słom. w majątku Luszniewie, czwartą Niemczynowskiemu, Bykowskiemu, Kałusowskiej, Dmuchowskiemu, i dalszym kredytorom i pretensorom zeszłego Rogowskiego, oraz jakichkolwiek imion i nazwisk jegoż successorom, do drzwi Sądowych Ziem. Słom. w dniu 10 terażn. r. i mca przy szlachcie, piątą do Kuryera Litewskiego popodawałem.

Wincenty Gumowski. W. ptu Słom.

Roku 1828 mca decembra 15 dnia przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ziem. ptu Słom. stanąwszy obecnie Woźny Gumowski takowy pozew zeznał, przyjąłem i że jest zgodno w Aktach pod N. 298, świadczą Ignacy Nielubowicz Ziem. Słom. Rejent.

Pozwolono drukować. Wilno dnia 30 grudnia 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na skutek zalecenia Naczelnika gubernii osnowanego na zaleceniu P. Litewskiego Wojennego Gubernatora, dzierżawca Rukoyńskiej Pocztovej stacyi w Wileńskim Pcie położoney Grabowski, za dopuszczenie nieporządku oddalony od dalszej dzierżawy tej stacyi, zatem życzący wziąć takową stacyą w dzierżawę do upłynienia terminu kontraktu, zechcą przybydź z dostatecznymi ewikcyami do targow do Wileńskiej Skarbowey Izby na terminy iszy 14, 2gi 16, i 3ci ostateczny 18 następnego stycznia.

Assesor Józef Szule.

Sekretarz Kowalenok.

Naczelnik Stołu Piotr Wolański.

3 Od Mińskiej Magistratury Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przodaje się po raz trzeci przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominiowaniem terminu, nieruchomy majątek obywatela Hilarego Chmary, położony w Mińskiej Gubernii i pcie, a mianowicie: miasteczka: Gródek z 76, i Dubrowy z 12; wsi: Zareczje z 8, Sieluty z 21, Czuczany z 54, Nowosiolki z 98, Goyżew z 29i Kayceny z 32, Elionka z 37, Epimachi z 25, Ogrodniki z 34, Bortniki z 26, Tatarek z 55, Puhacze z 1, Stecki z 3, i Cna z 22; zaścianki: Czyżówka z 4, Rochmanka z 7, Bobrowka z 8, i Kasynka z 16, w ogóle z 548 duszami, zapisanemi do ostatniej rewizyi, ze wszelką należąca do nich ziemią i wszelkiem na niej zabudowaniem. Do czego naznaczono terminy do

targow następnego 1829 roku marca iszy 13, 2gi 16, i 3ci 20; życzący kupić ten majątek mogą przybydź do Magistratury pomienionych dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz.

Członek Magistratury Samuel Kostrowicki.
W obowiązku Sekretarza Karabanowicz.

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w mieście Pińsku postanowiono zreparować mieski lazaret i przy nim łaźnię, za summę wyliczoną podług śmiety 2849 rub. 63 kop. ass., zatem życzący podjąć się takowej reparacyi, zechcą przybydź do targow z prawne mi ewikcyami: do Mińskiej Skarbowey Izby na terminy: iszy 18, 2gi 19 i 3ci ostateczny 20 lutego następnego 1829 r., gdzie za przybyciem okazane będą życzącym, warunki, śmieta, i plan. Dnia 18 grudnia 1828 roku.

Sowietnik Fribes.

Expedytor Nowicki.

Naczelnik Stołu Siemienow.

3 По распоряженію Министерства Финансовъ, въ Бѣловѣжской пущѣ лежащей Гродненской Губерніи въ Пружанскомъ Уѣздѣ заготовляются къ продажѣ изъ валежныхъ и сучкоподстойныхъ деревъ на строенія годный и дрова съ вывозкою и складкою на известныхъ пунктахъ въ тойже пущѣ, желающія принять таковое заготовленіе вызываются явиться во всякое время къ занимающему сею операцію Ассесору Казенной Палаты Стефанкѣвицу тамже находящемуся, объявить количество какое кто принять можетъ, цѣны, и проія условия и произвестъ торги. Плата по утвержденію цѣны производится тамже налѣбств.

3 Podług rozrządzenia Ministeryum Skarbu, w Białowiejskiej puszczy, położone w Grodzieńskiej gubernii w Prużańskim powiecie, zagotowują się na sprzedaż z powatu i uschtych drzew, do budowy zdalnych i na drwa, z wywozką i złożeniem na wiadomych punktach tejże puszczy; życzący podjąć się takowego zagotowania, wzywają się do jawienia się w każdym czasie, do zajmującego się tą operacyą Assesora Skarbowey Izby Stefankiewicza, tamże znajdującego się, dla objawienia ilości na jaką kto podjąć się może, ceny, i dalszych warunkow, i dla odbycia targow. Płaca po utwierdzeniu cen uskuteczni się tamże na miejscu.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski funduszw W. Józefa Święcieckiego b. Sędziego Ziem. Borysowskiego w majątności Dokszycach w Pcie Borysowskim leżącej d. 19 9bra r. bieżącego zebrany, gdy dla oszczędzenia masy kredalney, nie mniej dla dogodniejszego, oraz rychlejszego stron interessowanych weyścia do tej jurydykcyi Exdywizorskiej z pretensyami, jak równie powodem dobrowolnego zgodzenia się stron obecnych, znalazł się w potrzebie nieodmienney, czynność swą przenieść do miasta Gubernskiego Mińska, (co przez decyzją na miejscu w Dokszycach postanowioną dopełnił), z tej okoliczności, ażeby wszystkie strony mające stosunki w tym konkursie, z objaśnieniami i dokumentami w swych dopominkach, jako po ułatwionych już dylacyach, dla oddania całkowitej rzeczy ku oczewistemu rozwiązaniu, niezawodnie na dzień 20 stycznia r. 1829, przed Sądem niniejszym w mieście Mińsku agitować się mają-

cym; sami, lub przez umocowanych prawnie osób stawały, sub amissione rei skutkiem remisji obowiązuje. R. 1828 mca grudnia 7 d.

Konstanty Wierzbicki P. Z. M. Exdyw.
Wiktor Oziębłowski Z. J. P. Exdyw.
Józef Sołtan P. Z. B. Exdywizor.

3. Sąd Exdywizorski funduszu Ignacego Hryniewicza b. Sędziego, dekretem 1820 febr. 5, w majątności Podubisiu ferowanym, za sumę rub. sr. 509 k. 81, wydzielił dla zeszłego Bartłomieja Micheliniego, lasu do powyższej majątności w pteie Szawelskim exystującej należnego, w ogóle morgow 20 i prętów 195, i na ten cel dnia 10 maja mappa urzędowa została wydana, ktoby więc życzył niniejszą schedę wiecznością nabydź, raczy zgłosić się do mnie Jana Molinarego w mieście Szawlach mieszkającego, jako do exekutora testamentowej zeszłego Micheliniego dyspozycji. Dat r. 1828 xbra 22 dnia.

Pozwolono drukować. Wilno d. 22 grudnia 1828 Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnającego całą Rosyą etc. etc. etc.

UUr. Alexandrowi Hrabi Chodkiewiczowi Generałowi Woysk Polskich z aresztem i do odpowiedzi, a zaś Mateuszowi b. Podkomor. Nowogr. i Janowi Kapitanowi b. Woysk Pols. braciom Markiewiczom debitorom pozew edyktałny przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski w Gubernii Grodzieńskiej w Powiecie Nowogrodzkim w majątku Sawiczach dopiero odbywajęc się, z instancyi UUr. Leopolda Kobylńskiego Prezydenta Gran-Stuckiego, Antoniego Mackiewicza, Jana Slizienia, Ignacego Jazwińskiego, Wincentego Ramulta, Jana i Joanny Hlińskich, Ignacego Grothuza, Józefa Długoskiego, Wincentego Baranowskiego, Józefa Haciskiego, Antoniego, Jana i Augustyna Wierzbowskich, Mikołaja Magnuszewskiego, sukcesorow Barbary Cwirkowej, toż dalszych kredytorow obżałnych Mateusza i Jana Markiewiczów, wynosi się w rzeczy oto: obżałni Mateusz i Jan Markiewiczowie, w znaczney massie kredytorowie obżałgo Hrabięgo Chodkiewicza, dekretemi Sądu zjazdowego Turzeckiego i Czarnobyłskiego w latach 1822 i 1824 ogłoszonemi, mieli ogólnie sądzoney sobie summy około 500,000 zł., na usatysfakcyonowanie którey dekretem Sądu dzielezego Turzeckiego w roku 1825 apryla 24 dnia zaszłym, obżałny Jan Markiewicz pod imieniem własnym, i Ur. Ignacego Slewskiego schedę nayniegodniejszą za sumę zł. 132,336 i gr. 15, a obżałny Mateusz Markiewicz za sumę zł. 165,143 gr. 10, mając sobie powydzielane, pierwszy w summie zł. 51,171 gr. 21, a drugi w summie zł. 117,155 gr. 19, ad bona reperibilia odesłanemi zostali. I tym powodem własnychże kredytorow uspokoić niemogąc, na taxę i exdywizyą wszelki swój majątek w roku 1825 marca 20 dnia zapisanym w Aktach Ziem. Nowogr. oświadczeniem oddali. Ztąd troskliwi o dobro swoich debitorow obżałnych Markiewiczow żalcy się wierzyciele porozpoczynali

w Sądzie Głów. Grodzień. i w Cywilnym Departamencie Kijowskim o wyznaczenie Sądu Exdywizorskiego i o poprawę wyroku Sądu Turzeckiego processa, w trakcie jakowych obżałny Alexander Hrabi Chodkiewicz do dóycia w massie majątku brata swojego Słaboumyslnego Józefa Hrabi Chodkiewicza znaczną sumę na rzecz obżałgo Jana Markiewicza postąpił, a między tym tylko co wzmieniony słaboumysłowy Chodkiewicz powodem zeyścia swojego, wszelkich dóbr własnych prawym successorem i aktorem uczyniwszy, podał obżałmu Hrabiemu Alexandrowi Chodkiewiczowi sposobność i za dopełnioną niedostatecznie obżałnym Markiewiczom w ziemi satysfakcyą z bonifikować, i pozostałe na reperibiliach ichże należności z procentami żalcy się zapłać. A ponieważ i exdywizya Turzecka była do czestną, i Sąd Głów. Grodzień. wyrokiem swoim w roku 1825 8bra 2 dnia ogłoszonym, przypoznać wszystkie osoby fundusz Markiewiczow utrzymujące na Sąd Exdywizorski Sawicki dozwolił, dla tego żalcy się powołują do tegoż Sądu obżałnych w prozbach o przyjęcie rozprawy na Sądzie Exdywizorskim Sawickim w Gubernii Grodzień. w Pteie Nowogr. dopiero odbywajęc się, o exempcyą sched w hrabstwie Turzeckim obżałnym Mateuszowi i Janowi Markiewiczom doczesnie powydzielanych, o bonifikatę nieodpowiednich procentowi ze sched tychże intrat, a zatém o zasądzenie na obżałnym Chodkiewiczu tak summ dla obżałnych Markiewiczow na ziemi ulokowanych, jako też i ad reperibilia odesłanych, a powyżey wyspecyfikowanych, toż summ późniejszymi tranzakcyami obżałmu Janowi Markiewiczowi Kapitanowi na funduszach zeszł. Józefa Chodkiewicza postąpionych, o przyliczenie wszystkoletnich procentow, o ewinkowanie i oswobodzenie sched Turzeckich obżałnym Markiewiczom powydzielanych od wszelkich ciężarow, o wynagrodzenie intrat z tychże sched przez Dworzańską Nowogrodzką Opiekę wyexekwowanych, o aprobatę aresztu na wszelki fundusz obżałnych Mateusza i Jana Markiewiczow, z powyższych szczegółow w ręku obżałnego Chodkiewicza massujących się, a razem na własność osobistą i na samą osobę obżałnych Jana Markiewicza Kapitana w majątku obżałnych znajdujących się, o extradycyą tego wszystkiego na satysfakcyą na majątku nielokujących się wierzycieli, o expensa prawne i dalsze prozby z rzeczy przedstawić się mające.

Roku 1828 xbra 18 dnia Woźny zeznaję iż tę kopią pozwu z instancyi WW. wierzycieli WW. Mateusza i Jana Markiewiczow we sředzinie pozwu niniejszego wyrażonych, po JW. Alexandra Hrabięgo Chodkiewicza Generała b. Woysk Pols. toż WW. Mateusza Podkom. Nowogr. i Jana Kapitana Woysk Pols. braci Markiewiczow przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski w Gubernii Grodzień. w Pteie Nowogr. w majątku Sawiczach exystujący wyniesionego, do Redakeyi Gazety Kuryera Litewskiego podałem.

Józef Moysiewicz Woźny Pttu Nowogr.

Pozwolono drukować. Wilno d. 29 grud. 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacji.	Wysokość Barom	Wys Ther. Réau	Wiatry	Odmiana w powiet.
	d. 31 godz. 2 wiecz.	28 cal. 5.1 lin.	— 9,5 stopni	Zachodni	Pogoda
	d. 1 godz. 8 rano.	28 — 5,1 —	— 15 —	Południowy	Pogoda
	d. 2 — — —	28 — 5,4 —	— 16 —	Południowy	Pogoda